

J E L E N K Ö R.

100. szám

Pest, szombat. December 15dikén.

1832.

Foglalat: Magyarország (kinevezések. Tanítói érdem jutalma. Pozsonyi hírd). Ausztria. Anglia (Parliamenti követek. Admiral Malcolm visszatér. Portugáliából különböző hírek). Franciaország (levél az allg. Zeit.ból. A' pair - éskövetkamara ülései nov. 28 — decemb. Isőjeig. Varsói felkelés érnappja Párisban. Lengyel kiköltözöttek nemzeti egyesülete. Hírek a' francia délszokról). Belgium (képviselőkamara nov. 27iki ülése. Ministerium ingadozása. Fallon ur. Marsall Gérard felkérő levele gen. Chasséhoz. Ostromi hírek decemb. Isője deléig). Spanyolország. Németország. Legújabb Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Apostoli Felségünk dec. 3kán költ legfensőbb határozata szerint a' pécsi főképtalanban megürült két kanonokságra Benczenleitter Ferencz felső-mindszenti, és Kelemen József szászi plebánusokat; — továbbá elfogadván Ő Felsége ugyan e' főképtalani hivatalokra felmutatott előléptetéseket, Tersztyánszky Imre székesegyházi főesperest ör-kanonokká, Csasz István tolnai főesperest pécsi főesperessé, Tomics Ferencz kanonokot pedig tolnai főesperessé méltóztatott kegyelmesen kinevezni. — Fels. Királyunk Szirmai Ádám, hétszemélyes főtörvényszéki táblalibrót, cs. kir. aranykulcsos hivei közé vala kegyes számlálni; — dec. 3kán költ legmagasb végzése szerint pedig a' pesti kir. Egyetemnél megürült politikai 's hozzájok csatolt tudományok oktató székére Tipula Pétert, eddig a' pozsonyi kir. akademiában ugyan e' tudományok r. tanítóját, méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Királyi Fejdelmünk nov. 30ikán költ legfentebb határozata szerint id. gróf Nádasdy Leopold cs. aranykulcsos, t. tanácsnok 's Komárom megye örökös főispánját legalázatosabb folyamodására ez utóbbi hivatalától felmenteni 's helyébe helytartónak if. gróf Nádasdy Leopold cs. 's kir. táblai bárót méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Frasz Gyula Ferencznek a' károlyvárosi határnok-iskola igazgatójának hivatalában kitüntetett szorgalmaért, 100 pengő ftal volt a' cs. kir. udv. haditanács kegyes évidiját gyarapítani.

Mérey Sándor Personalis Ő Méltósága ítélőmesterévé, nagys. Beöthy Sándor urnak, Ő Felsége által kir. ügyigazgatóvá nevezett-

nek, helyébe Desewffy Bertalan, m. k. udy. kancellariai titoknok urat nevezé ki.

Pozsonyban a' már kiszedett hajóhid a' Dunán gr. Zichy Ferencz kir. fő lovászmester Ő Exja rendeléséből helyreállított, úgy hogy már 10kén a' mindenünnen érkező országgyűlési tagok rajta bátran költözhettek Pozsonyba által.

A U S Z T R I A.

Bécsből nov. 24ikéről következőket ír a' Stuttgardi ujság egyik levelezője: Várasunkon keresztül mult hétben nagy számú katonaság költözött Olasz- és Németország felé, még a' határnok ezredekből is, kik különben álláspontjokról csak szükség esetén hivatnak el. Grätzből ostromszerek vitetnek szinte Olaszország felé. Egyébiránt a' gyakor kurirváltás, pengő pénznemek szorgos veretése, 's a' hadi hatóságok élénkebb munkálatin kívül, nem mutatkozik más jelenség, melly háboru-kiütést hirdetne; de egyes személyek is, különben nagy tisztüek, igen kételkednek felőle; az egy cursus hiszi csak erősen, 's olyanokat száll vagy szökell, mintha épen ütökzet volt volna vesztve vagy nyerve; a' francia seregeknek Belgiumba léptök hírére nevedekett, újabb bizonyosságul, hogy a' jövendő nagyobb hatással bír a' pénzvásárra, mint a' mult történetek, 's ismét magyarázható, miért rettegősködnek speculansink inkább a' jövendőtől mint a' jelentől.

A N G L I A.

Londoni ujságok szerint az oct. végeig készülőleg történt parlamenti választások következőleg estek ki: az angol megyékben (grófságokban) whig 99, radicalis 5, tory 25, ingó (wawerer) 15. A' scott grófságokban whig 43, tory 8, radicalis 2. Az angol nagy városokban a' whigek győzödelme

szinte kétségtelen. — Az egyházi reformot néhány püspökség-eltörléssel kezdi meg a kormány Irlandban. A' walterfordi püspökség például, melly nem rég ürült meg, folyvást üresen hagyatik, 's így több más a' mostani püspökök elhunytával.

Nov. 29kén reggel erősen rebesgeték Londonban Malcolm admirálnak a' Dünékbe visszatértét. Az időjárás, mint tapasztalt hajósok előre megjövendölék, most olyan, hogy a' hollandi partoknál nagyobb hajókkal tovább szállongani nem lehet. Ez egyedül oka, hogy onnan az admiral Donegal, Rhadamanth, Southampton és Castor hajóival olly hamar! visszatért. — Az eddig lefoglalt hollandi hajók és terheik becse 1,000,000 font sterlingre tétetik. —

Portugáliából némi kedvetlen hírek érkeztek dom Pedro ügyére nézve. Swallow angol kutter, melly nov. 18kán érkezett Oporto ellenébe, nem juthatott el a' partig, mert a' Miguelisták a' város és tengerpart közötti helyet elfoglalván, jól irányzott álgylövésikkel minden közelítést ellenzének. A' Swallow nov. 19kén Oporto elől ismét elindult a' nélkül, hogy a' várossal közösült vagy a' vitt segédelmet kiszállíthatta volna. — Azonban az Oportóból később, n. m. nov. 22kén indult London Merchant (gőzhajó) ezen körülménynek semmi fontosságot nem tulajdonít, 's egyébiránt is, ha a' Times jól van tudósítva, megnyugtató híreket hozott. — Ezen gőzhajón egyszersmind marquis Palmella is Londonba jött, mint mondják, egy kedvező lépést sürgetni kormányunktól királynéja ügyében, 's ezt annál is inkább, mivel a' Miguelisták naponként több több kárt tesznek az Angolok vagyoniában, különösen a' Douon tartózkodó angol hajókat batteriáikból szüretlen háborgatják. — A' novemb. 17iki kicsapás ezen újabb tudósítások szerint is kívánt foganattal sült el, 2,000 miguelista veretett szét 's pattantyutanyáik feldulattak. Legközelebb 6,000 emberrel szándékozott dom Pedro ismét kirontani Villanova felé, 's úgy látszik ezt több ízben kell még cselekednie, ha a' tengerrel 's élelem-szolgáltató környékkel kö-

zösülhetni kíván. — Adm. Sartorius legutóbb a' vigoi öblöcskében volt 's onnan Porto felé készült, hogy itt katonaságot vevén fel, azt, mint már említők, Figueirasnál, vagy talán még alább (közelebb Lissabonhoz) szállítsa ki.

FRANCZIA ORSZÁG.

Előre láttam a' közelgő ministeri változást, úgy mond az allg. Zeit. egyik párisi levelezője, 's azon többé nem kételkedhetni. Guizot, Broglie és Thiers urak (a' doctrine fejei) csak alig ragadák meg a' ministeriumot 's már is eltoltnak; Dupin, a' kamaraelölölő, nem sokára conseilelölölő, vagy legalább azon sarok lesz, melly körül a' jövő kormányzék forgand, 's meg kell vallani, hogy ezt a' kamarában uralkodó véleményen kívül magok a' ministerek is siettették egymásra halmozott hibás tetteikkel. Illyen névszerint, bár ez különösnek tetszhetik, a' berry hgné elfogatása 's még inkább a' kir. ordonnance, melly őt a' kamara rendszabásinak, nem ítéletének, veti alá. A' ministeriumtól ez iránt előterjesztendő törvényjavaslat nem tarthat 100 voxra számot. Dupin egyenesen azt fogja sürgetni, hogy a' herczegné a' pairkamara, mint legfőbb bírószerék, elibe idéztessék. 'S ugyan mit istehet a' kamara illy esetben egyebet, mint hogy a' számüző törvény megszegése 's a' nyilvános lázasztás büne miatt hozzon a' herczegné felől ítéletet? de a' kamara és birói tiszt mint férnek együve? — Ujabb nehézség az, hogy az angersi törvényt Kersabiec kisasszony és gróf Mesnars, mint a' herczegné büntársai ellen, a' birói nyomozást és pörfolyamot már meghagyá. Már pedig hogy lehet valamely fenytő pörben büntárs, ha fő bünös nincs? mint lehet Kersabiec kisasszonyt és Mesnars urat az assisek elébe idézni, ha a' berryi hgné nem jelen meg itt, kivel és ki által amazok munkáltak? — Mind ezen tekintetek a' törvényjavaslat félrevettetését vonandják magok után, 's akkor az azt készített minister sem maradhat. Az egész ministeri tanács bánja mostan ezen tettét, de a' hir (a' hgné elfogatásáról) estve 4 órakor érkezett, 5 órakor a' tanács egybeült 's 6 óra-

kor már kész volt az ordonnance, a' nélkül hogy valakinek a' tapasztaltabb hivatalbeliek 's kamarai tagok közül tanácsa kikéretett volna. — Dupin iránt a' ministerium nagyon csalatkozott. Az ő beszéde sirharang a' doctrinának, mellynek utolsó kongásit a' felírás hangoztatandja. Megcsalá a' doctinaireket az, hogy Dupin a' ministeriumnak gyámolítást ígért, míg azonban a' többségnek magához hódításán dolgozott. A' ministerium praesidenssé tette őt szavazatival, reménylven, hogy őt ez által hivei közé rovandja; de nem vette észre, hogy illy tetemes és kétségtelen többség Dupin-nek rendkívüli hitelt és nyomadékat adand a' kamarában, mellyet ez olly okosan meg is tudott tagadni. — Nem hiába mondta ő beköszöntő beszédében, hogy a' kamara praesidensségét első hivatalnak tekinti a' statusban, tehát magát a' kamarai, mint törvényhozó és képviselőségi többség legtisztább kifejezésének. Emlitém már egy ízben, hogy Dupin a' fenemlített háromnak helyébe Bassano hg, Berenger, és Etienne urakat szeretné a' ministeriumba vinni, Soult, Rigny, Human és Argout urakat pedig nem épen idegen megtartani. — E' combinatio azonban még nincs megállapítva. 's a' t.

A' pairkamara nov. 28dikán elfogadá a' biztossága által készített felírási javaslatot, melly a' kir. megnyitó beszédnek mindenkiben hiv echoja. Az ostromállapotba helyezés iránt ez mondatik: Gondosan meg fogjuk Sire, azon kérdést vizsgálni, melly a' törvénykezés mostani állapotjából e' komoly tárgyra nézve eredhet, 's ha szükséges, azon törvényhatározatokat is, mellyek a' thron, alap-törvények, constitutio, 's mindenki szabadságának mentesítésére szolgálhatnak. Igazság és mérséklet teszik a' caractert, mellyből a' mi dicső revolutionknak soha ki nem kell vetkezni, ha önmagához hiv maradni 's igaz hatalmát kívánja gyakorolni. Illy nemes szempontokat követő kormány gyámolunkra folyvást és változatlanul tarthat számot, 's mi Felségeddel együtt kesergünk azon nagy férjfiu (Perier Kázmér) halálán, ki olly nagy lélekerővel vivta ki azon principumokat, mellyek alkalmazása most sokkal

könnyebb. — 'S a' berekesztés így szól: Mi mindnyájan 's teljes ügyekezettünkkel azon leszünk, hogy az 1830iki revolutionnak törvényes és szelid (mérsékelt) értelme fentartassék, 's eltörültesse a' nyugtalanság és rendülés minden nyomai, mellyek a' revolutiot, még a' legszerencsésbet is, követni szokták. Emlékezetes példáját adandjuk mi folyvást a' világ előtt egy olly politikai nagy változásnak, mellyet a' nemzeti politikai józan értelem a' jus és szükség korlátí között vitt véghez a' nélkül, hogy a' személyes szabadságot felfüggesztené, vérengző viszatorlásokra vetemülne, vagy pedig külháborut élesztene. Eza' dicsőség, Sire, melly Felségedé is, nagy, uj a' történetekben, 's azon nép boldogságán fog nyerni állandóságot, mellyet Felséged kormányára bizott végzete. —

A' követkamara nov. 28iki ülésében Humann ur egykét csekély érdekű törvényjavaslatot nyujta be, miután a' felírás vitatása került napirendre. Thouvenel ur szólott legelebb, 's a' kormány ellen; ennek, úgy mond, mint látszik ez most maximája: mindent a' királyért, a' népért semmit! Roulx ur ellenben azt kérdé: mit szült tehát az oppositio? Lázadást, úgy mond, 's a' compte-rendut! A' juliusi revolutiot a' juste-milieu csinalta 's azt most, józanság és mérséklet által, meg fogja erősíteni. — Sade ur, ki az oppositiohoz tartozik a' nélkül hogy a' compte-rendut alá irta volna, gáncsolta ennek keménységeit de principiumit jóvá hagyta, szemére vetvén egyszersmind a' ministeriumnak, hogy azon oklevélből (a' compte-renduból) nem tudott egyebet kivonni rágalomnál. A' vendée ostromállapotját Sade ur szükségesnek, a' párisit ellenben rosz politikából származottnak 's veszedelmesnek mondotta; (ez ellen már Thouvenel is kikelt) a' külső politika iránt pedig úgy vélekedik, hogy azon két principium (aristocratismus és democratismus), melly most a' világ uraságában osztozik, előbb utóbb fegyverben fog egymás ellenébe állani, de minél tovább halad ezen összeütközésnek ideje, annál bizonyosb a' szabadság győzödelme. — Corcelles ur a' ministerium lépteiben nem lát egyebet

habozásnál 's bizonytalanságnál, azt pedig éppen gyalázatosnak állítja, hogy a' francia éjszaki had egy angol katonatiszt ellenőrsége alatt áll. (Morgás). — Végre Salverte világosításokat kíván Berryer üldöztetése 's az előbbi ministerium lépései felett Berry hgné iránt, kit az talán vétkes henyeségből, vagy éppen szantszándékkal hagyott az országban olly soká bujdoklani. — Thiers ur ezen kérdésekre azonnal is kész vala válaszolni, de ha, úgy mond, a' kamara teljes, végképi és minden oldalú felvilágosítást ohajt, erre holnapig kíván magának időt engedtetni. Ebbé a' kamara rövid, de zajos ellenszólalkozások után megegyezvén, ülését berekeszté. — Más nap, nov. 29ikén, miután d'Argout ur, (kereskedésminister) több hivatalos irományt terjesztett elő annak bizonyítására, hogy az előbbi ministerium őszintén 's gondosan munkáskodott Berry hgné elfogatásán, — Thiers ur lépett a' szószerke 's tegnapi jelentése szerint hosszú beszédben fejté ki 's védelmezte a' kormány rendszerét 's a' belső és külső politikára nézve eddig tett, még pedig mint mondá, ugyanannyi erővel mint mérséklettel tett, minden rendszabásit. Azután az oppositiot szólítá meg 's halmozott kérdésekkel sürgeté, mondaná meg: mit tett volna ő (az oppositio)? mi rendszere? mit akar tenni? hová akarja és fogná Franciaországot vezetni? — A' minister beszéde, mint a' Journal des Débats mondja, azon elevenséggel, elmésséggel, józan ésszel 's értelmességgel volt elmondva, melly Thiers ur talentumának bélyege. Az oppositio ügyét Odilon-Barrot ur vivé, 's noha általában a' biztosság-készítette felírás mellett szólott (l. annak velejét mult levelünkben), még sem hallgatott el egyet is azon vádak közül, mellyeket a' nemzet a' ministeriumnak tehet, 's a' különbséget ez 's az oppositio politikai alaptételi között valósen kifejté. „Azt kérdik tőlünk“ úgy mond a' többi közt, mit akarunk mi? Mi most is, mint juliusban, az örökülő monarchiát akarjuk, de meghághatlan korlátozattal, 's mentten a' pusztá familiai érdekektől, mentten az idegen befolyástól . . . Fontos és mély

elmélkedésre méltó szavak! Továbbá: „Azt kérdik“ úgy mond tőlünk, mit tettünk volna mi? de mikép mondhatjuk ezt mi meg, kik a' teendő lépések körülményei csak a' ministeri előadás kétes homályában, a' politia szövényes utait pedig éppen nemláthatók keresztül? Csak annyit mondhat az oppositio, hogy magát szorosán 's minden esetben a' constitutiohoz tartotta, 's egyedül a' törvényekkel igazgatott volna, mellyeket a' ministerium megsértett.“ — Mind a' két beszédet de kivált a' Barrot urét — mellyre talán még visszajövünk — nevezetesnek 's ezen ülés folyamatjára nagy behatásnak mondják a' párisi ujságok. Odilon-Barrot után Garnier-Pagès ur szólott szinte az oppositio szellemében.

Ugyan ezen kamara nov. 30iki ülésében félreveté a' többség Merilhou urnak (ki most cassatiozéki tanácsnok) mellékjavaslatát a' felírásnak azon szakaszához, melly az ostromállapotot 's a' törvény ellen behozott hadi törvényszékeket érdeklí. Merilhou ur egyenesen akará ezen rendszabásokat, mint törvény ellenieket gáncsoltatni, de a' kamara, hihetőleg nem akarván a' ministeriumot a' mostani kétes időpontban zavarba hozni vagy éppen lemondásra kénytetni, az egyenes gáncsot elmellőzte 's a' biztossági kifejezéseknél megmaradt. Más nap (dec. 1.) Mosbourg ur egy a' Merilhouénál szelidebb, de a' biztosságánál egyenesb nyilatkozást javasla, mellynek sorsa iránt még nem érkeztek tudósításink. A' nov. 30iki ülésben Humann ur beadta még az 1833ra szóló budgetet, 's marsal Soult nyilatkozásokat tett a' belga háboru iránt, mellynek végét igen közel lévőnek, a' porosz had mozgásit pedig merő 's természetes óvó rendszabásnak, nem pedig megtámadó 's közháborura czélzó készületnek mondotta. —

A' pairkamara fényes küldöttsége nov. 29kén estve 8 órakor vivé a' királyhoz e' kamara válasz felírását. Ő Felsege mint egyébkor, örült, hogy a' kamara szempontit a' magáival olly egészen egyezőknek találta.

A' mosellei Independant szerint paran-

csot ad
wy, B
gek) f
det me

A

fényes
a' Pár
tes La
vé az
ko, L
ben,
a' mo
tagja
iránt

M

masko
zép
végre
ciaor
küldö
zöttsé
e' f. e
többi
ki Tód
bothe
titokn
tusref
tása F
's ren

A

stiat
dob 's
váras
protes
tása e
száz
ti ör
Mind
3 hét
körül

A

a' mi
zül a
Jelen
vet ü
tatvár
só mi

csot adott a' kormány Metz, Thionville, Longwy, Bitche, Marsal és Toul (francia erőseg) felfegyverzésére. Metzbén már a' kezdet megtétetett.

A' varsói felkelés évnappját, nov. 29ikét, fényes szertartással 's gyülekezetben üllötték a' Párisban lévő Lengyelek. A' koros és tisztes Lafayette lengyel nemzeti-örköntösben vivé az előlülést, Dwernicki, Ostrowski, Chodzko, Lelewel 's több jeles Lengyel jelenlétében, 's bizonyossá tevé a' gyülekezetet, hogy a' most együtt üllő követkamarának minden tagja kész élénk sympathiáját a' Lengyelek iránt ujjolag kifejezni.

Minekutána csaknem esztendőig szorgalmaskodtak a' kibujdosott Lengyelek egy középonti egyesületet magok közt létre hozni, végre csakugyan összeállott az 's minden Franciaországban találkozó lengyel telepítvény küldöttéi által béiktattatott, lengyel kiköltözöttség nemzeti egyesülete (comité) név alatt, e' f. eszt. oct. 22ikén. Elölülője: Dwernicki, többi tagjai: Uminski, Sierawski, Morawski Tódor, Ledochowski tartománykövet (Landbothe), Wolowsky, Jelowicki, Zarczinski mint titoknok, Plichta statustanácsos 's Hube statusreferendár. Az egyesület kiadott felszólítása Francziáknál települt földieihöz egyesség's rendre inti őket.

A' spanyol menekedteket érdeklő amnestiat Franciaország több délszaki városiban dob 's trombitaszó közt hirdették ki. — Más városok pedig ugyan déli Franciaországban protestatiot készitének a' berryi hgné elfogátása ellen. A' bel-és hadministerségben négy száz ezer éj-és keletszaki megyebéli nemzeti örök szolgálatra illesztetésin dolgoznak. Minden rendelés meg van téve e' szándéknak 3 hét alatti valósíthatására, mihelyt ezt a' körülmények kívánják.

B E L G I U M.

A' képviselőkamara nov. 27iki ülésében a' ministeri pad üres volt. A' ministerek közül az egy Lebeau (belső minister) ur vala jelen 's helyet ott foglalt, hol előbb mint követ ülni szokott. Az ülés azonban megnyitvatván Legrelle ur egy kérdést akart a' belső ministerhez (Lebeau) intézni, midőn ez,

be nem várván a' kérdést, felállá 's Uraim, úgy mond, nem illenék a' kamarát tovább is kétségben hagynom az iránt: van e még ministerium e' pillanatban, vagy nincs? — Szükségesnek találom tehát az urakat tudósítani, hogy a' ministerek a' tegnapi szavazat után tekintetök 's köteleességökkel egyezőnek vélek elbocsáttatásokat Ó Felségének be adni. Kimondottuk mi' már egy izben azt, hogy a' ministeri kérdés minket személyesen nem nagyon érdekel, 's ezt én csak azért ismétlem mostan, hogy visszatoljam azon sértő magyarázatot, mellyet néhány tag a' ministerek tegnapi szavazatinak adott. Mi tegnap nem mint ministerek, hanem mint képviselők szavazánk 's ezt is csak azért, hogy a' feletterh egy olly rendszerért, mellyet nekünk hajlandó a' kamara tulajdonítani, követőinkre ne szálljon. Mi igazgatásunk rövid pályáját szintugy fogjuk bérekeszteni, mint azt megkezdettük, t. i. megmutatván, hogy a' ministeri kérdés reánk nézve nem nagy becsü. — A' kamara ez után a' felírás többi szakaszának vizsgálatára ment által 's rövid vitatás után az egészset, Dumont ur mellékjavaslatával együtt, 44 szóval 38 ellen elfogadá. —

Még nem tudatik, elfogadja e a' király a' ministerek lemondásait vagy nem; az első eset annál is kétségesebb, minél bajosabb a' kamarának azon 42 tagja közül, kik a' conventio 's a' Francziák belépte ellen szavaztanak, ministeriumot szerkeztetni. Több tag, ki az eddigi külső politika folytatása mellett kínáltatott ministerséggel meg, azt nem fogadta el. —

A' journal d' Anvers ugyan e' tárgyról eképen ír: Mi folyvást ministerium nélkül vagyunk. Bizonyosnak mondják, hogy Muelenare, de Theux és Dubus urak nem akartak belépni, 's erre Fallon ur hivatott a' királyhoz. A' mi statusunk fejedelme sokkal bajosb helyzetben áll, mint akármely más souverain. A' Leopold király által elfogadott rendszer mellett nincs többé ministerialis ember, kit nem próbáltak volna. A' catholicus párt nagy befolyása 's elsőbbsége elidegeníti a' liberalisokat. Ama' pártot (a' catholicuso-

két) minden józan, értelmes embergyűlöli a kamarákban 's a' nemzet közt, mert önhaszonlesőleg 's egyedül akar uralkodni. Helelyezetünk baját az teszi, hogy azt a' többség nem fogja jól fel. Európát a' kénytelenség (szükség) hajthatlan törvényeigazgatja, melly előtt a' leghatalmasb státusok is meghajolnak, 's mellynek java és plánumai egy részét minden cabinet feláldozta. Mikép vonhatná ki magát a' gyöngé 's megoszlott Belgium, melly alig juta polgári szerkezetre 's mellyet már is minden ország a' béke és lefegyverzés akadályának tekint, e' köz törvény alól? — Ki kell mondanunk egyenesen: ha Belgium a' tőle kívánt áldozatokra nem áll: megszűnik lenni. Két hatalmas status, mellyeknek különböző érdekeik itt egy célnál találkoznak, gyámolíták őt eddig; ha Belgium e' gyámolt magától eltaszítja, veszte elkerülhetetlen. —

A' Politique (brüsseli ujság) nov. 30dikán pedig ezt: Fallon ur az új ministerium képzését felvállalta. E' szerint az oppositio fogna kormányra jutni. De meg fogná e az ebből készülendő kormány a' két kamara többségét is nyerni, az más kérdés. Mint mondják a' király teljes hatalmat adott Fallon urnak, így szólván hozzá: Alkassa az ur a' ministeriumot, mint jónak látja; ha az ur terve a' kamarák és így az ország javalatát megnyeri, bizonyos lehet az ur az én megegyezésemben. — Mondják azt is, hogy Fallon ur erre Meulenaere urat felszólítja, vállalna ministerséget, de ez vonakodott. Most a' külsőministeriumra Jullien, a' financerára Brouckère, 's a' belügyére Delhogue urakat (mind az oppositio tagjai) emlegetik. —

Következő a' tudósító és felkérő level, mellyet marsal Gérard nov. 30dikán general Chasséhoz bocsátott: Borgerhout, nov. 30. General ur! Francia seregeket vezetve, kormányomnak azon meghagyásával jelentem meg Antwerp fellelgyára előtt, hogy az 1831-beli nov. 15iki szerződésnek, melly ezen vár 's a' Schelde két partján tőle függő erősegek birtokát Belgák királya Ó Felségének adja 's biztosítja, végrehajtását kívánjam. Reménylem, hajlandónak találom az urat e' kívánat igazságának (justitia) megismerésére. De ha

ez, várakozásom ellen, nem úgy volna, parancsolatom van tudtára adni General urnak, hogy minden hatalmamban álló eszközzel élni fogok, az antwerpi fellelgyár birtokába juttatás végett. Az ostromi munkák a' fellelgyár külső erősegei ellen lesznek intézve, 's jöllehet a' fellelgyár város felőli oldalnak gyöngeségök 's a' fedezet, mellyet seregeim a' város épületeiben találnának, nekem a' megtámadásra kedvezményeket (Vorthteile) nyújtanak: én ezeket használni nem fogom, következőleg lehet reménylenem, hogy az ur viszont, a' hadtörvények 's mindenkor szokáshoz képest, a' város ellen semmi ellenségeskődést nem teend. Én annak egy részét csak azért rakatom katonákkal meg, hogy elmellőztessék minden, mi az ur álgyuinak tüzet oda (a' városra t. i.) vonhatná. Lődöztetni a' várost annyi volna, mint a' vadásznak minden cél 's haszonnélküli tettét követni el 's minden nemzet kereskedésének ártani. — Ha az ur, ezen megjegyzések ellenére is löveti a' várost: úgy Anglia 's Franciaország olly kárpótlást kívánandának, melly a' fellelgyár, az erősegek 's a' hadihajók tüze által teendő egész kárral felér. Egyszersmind előre láthatja az ur azt is, hogy az ur személyesen fog ezen, minden civilisált néptől tisztelt, szokás megszegéséért 's az abból eredő roszért felelni. — Várom az ur választát és számolok reá, hogy General urnak tetszeni fog velem a' fellelgyár 's az attól függő erősegek áltadatása iránt haladéktalan alkuba bocsátkozni. — Kérem General urat, fogadja el tiszteletem bizonyítását. Aláírva: a' francia éjszakahad fővezére, marsal gróf Gérard. — Megirtuk, hogy e' felkérést nov. 30dikán reggel hat órakor, midőn egyszersmind 4,500 francia, Orleans hg vezersége alatt, a' trenchéek (sánczolást) megnyitá 's így az ellenségeskődést megkezdé, küldetett general Chasséhoz által, úgy szinte, hogy ennek 11 óra után érkezett válasza. E' válasz értelmét némikép abból vehetni ki, hogy Chassé déli 12 órakor a' trenchéekban dolgozó Francziákra lövetni kezdett, hanem e' (kartács) lövések, 10—15 percnyi közökben igen gyéren estek 's egy sem vala közülök a' városnak irá-

nyozva. — Más napi (dec. 1.) tudósítások szerint Antwerpből (az aacheni ujságban), a' Francziák e' városban minden órhetet el-foglaltak, 's mintegy 12—15,000 ember dol-gozott egész éjjel a' trenchékon. E' munkát háborittatlanul folytatók déli 12 óráig, mi-dön general Chassé az álguzást ellenök ujra elkezdeté 's a' levél elindultaig elég élénkül folytató. A' Scheldének tulsó partja viz alatt állott, de general Sebastiani egész osztályá-val a' flandriai fokhoz annyira közeledett, mennyire ez a' viz miatt lehető volt, 's ké-szült a' nevezett fokot megtámadni. Párisból Antwerpbe nov. 30ikán érkezett tudósítások szerint, ott a' diplomatiái alkudozások az os-trom alatt is, 's egész a' végső pillanatiglan, folyini fognak. —

SPANYOLORSZÁG.

A' madridi ujság nov. 15diki számához esatlott rendkivüli toldalék közli a' királyné-nak fels. férje akarattjával közre bocsátott nyilatkozását illy formán: Spanyolok! Mióta Ó Felsége a' király és szeretett férjem engem f. eszt. oct. 6iki határozata értelmében, ha-nyatló egészsége tökéletes visszaállásaig kor-mányra hivott, arra irányzám minden törek-vésem, hogy teljesítvén kötelességemet, mel-lyet egy részről e' magas bizodalom, más részről pedig a' kötelék, melly engem Ó Fel-sége szentséges személyével összefüz, azon felül gyermekim java, de kivált az előttem annyira kedves közönségre áradandó boldog-ság, tartozásommá tevének, kiragadjam az igazgatást azon rideg tespedélyből, mellybe azt nem rég a' gonoszak gyalázatos szelleme, pártoskodás és buta tudatlanság taszíták, 's vezessem a' keletkező nagyság boldogító fo-nalán. Nem is szüntem e' kecsegtető czélo-mon éjjel nappal fáradni, vezérem levén az igazság, illedelem, 's tiszta szeretetem a' nem-zethez, mellyhez tartozónak dicsekve mond-hatom magamat, noha földje nem szült. Ugy van, Spanyolok! én Spanyol vagyok! szár-mozás, választás, és szerelem tón azzá; 's mint illyen, mindent tesz királynétok, csak-hogy boldogoknak láthasson benneteket. A-zonban szavaim, higyétek, nem jutalmért,

nem köszönetért sovárgók, szeretetemnek i-rántatok első bélyege önhaszon-mellőzés, e' mellett nyiltan mondhatom hozott uj rend-szabásim nagy részét, felséges férjem fárado-zásai sikerének. Tudom, áldják a' józanok, a' bölcsek e' rendszabásokat, csókolják szá-m-talan ügyefogyottak, kiknek általok mostoha sorsuk enyhült, mint szabadító deszkaszálat hajótörésük után, 's nem hihetem ennél fog-vást, hogy győzzenek, kik ellenök ábrándos reményü makacssággal berzengenek, v. kel-nek fel; az igazság pallosa fenyítendi őket, és pedig személy kiméletlen; olvassátok tör-vénykönyviteket, olvassátok a' nemzet tör-téneteit, 's megtanuljátok utálni gonosz-czél-zatikat, mint alkotmányotok mirigyét; ré-szüinkről a' már felemelt büntető bárd fog suj-tatni reájok, hogy érezzék milly gonoszság constitutióknk ellenére, más kormány-formát ohajtani mint a' tiszta mint az egyetlen mo-narchiát egy törvényes uralkodó jóltevő pai-za alatt, milly az én legmagasb, hatalmasb 's jeles férjem 's királyom VIIik Ferdinand!

Bayonne-i hirlapok nov. 8ikáról ezeket írják: Az itten történt mozgást egy testőrka-pitány elmozdítottatása okozá, kit a' Carlos párt kívánatinak közlése végett küldé a' ki-rálynéhoz. Természetesen a' királyné egy hely-tartót parancsolt e' helyett választatni, 's mi-vel e' választás az igen kedvelt M. hgre esett, mérget forralt a' Carlos párt 's nem is volt egyéb szándéka mint a' királyt, királynét, az infantnét 's mind azokat, kik az uj rend-szerhez nyilatkoznak, megölni. Az összees-kütteknek meghitteik voltak a' kir. palotaszol-gák közt is. Egy azonban ezek közül töredel-mesen fölfedé a' királynénak a' vérczimbo-raság gyilkos szándékát. Erre a' testőröket rögtön más katonaság váltá fel; gyalóg 's lo-vas osztályok ügyeltek a' toledo, segoviai és st. vincenti kapukra órleg 's óvólag, hogy az éj védleple alatt a' pártosak legkisebb izgágát se tehessenek. Esti 10 óraker egyesültek a' kir. önkénytesek a' testőrökkel kaszárnyaik-ban, áldomásoztak d. Carlosnak mennélelőb-bi győzödelmére, de nem merték legkisebbet is egyébként motszanni, tudván a' számos katonaság talpon állását.

TÖRÖK BIRODALOM.

Hussein basa, az Ibrahim ellen küldött nagyuri seregek vezére Konstantinápolyba visszahivatott, 's helyébe, Redschild Mehemed basa Syriába már el is utazott. Sultán Mahmud jónak találta őtet, előbb mintsem elküldené, azon fényes hivatalokra (Egyiptus helytartósága, Dsidda és Kandia tartományok igazgatása) mellyeket előbb Husseinnak ígért vala, kinevezni; sőt hogy szolgálatját annál biztosabban lekötelezze, maga is megjelent azon vendégségben, mellyet az új vezérnek elbucszutakor adatott. Flottája nov. 5dikén a' Hellespontba visszatért 's a' Dardanellák előtt horgonyzott; az aegyptusi még octob. 25ikén a' Sudai kikötőbe evezett el, azonban erősítésére négy új lineahajó-építésen szakadatlan dolgoznak. Szárazföldi seregeinek Ibrahim, mint a' Diario di Roma hirléli Koniehben (Jconium) 's térségén, melly már egészen hatalmában van, szándékozik telelni, 's a' tavasszal, vagy ha addig is bolygatnák, egyenesen Konstantinápolyt tartani.

NÉMETORSZÁG.

Weimar nagyhercegség képviselői gyűlése nov. 18ikán vevé kezdetét.

Braunschweig n. hercegség kormánya részéről, közelebb tétetett közhírré az olly közösen olly régtől ohajtott, szolgálkat és szolgálatot tárgyazó új rendezkedés, nevezetesen a' szolgáló, -szoba, -konyha, -szakács-, 's tudja isten még micsoda nyilvános és nem nyilvános foglalatosságu leányokat illető, melly őket ezentul vándorkönyv-tartásra, mint eddig a' mesterlegénységet, kötelezi, tiltja ruházatjokban a' fényűzést, fenyítés és confiscatio mellett, ügyel erkölcsiségökre, főképp pedig mérsékli illanási kedvöket; azonban igazságtalan bánás, vagy embertelen zsaroltatásuk ellen is terjedékeny óvó szerekről gondos.

Legújabb: Antwerp alatt sánczolás munkáikat fáradhatlanul folytatják a' Francziák 's dec. 15-öje estvéjeig az első sánczolati egyenköz (parallele) előtt felállított pattantyútanyák elkészültek 's éjjel álgyúkkal rakattak meg, így hihető hogy dec. 3-ika reggelén kezdeti el a' franczia az álgyuzást. — Chassé gen. azt válaszolá Gérard marsalnak, hogy Antwerp fel nem adandja míg minden hatalmában lehető védezközt ki nem merít, 's Antwerp városát mind addig neutralnak tekintendi, míg a' Francziák a' város bel és kül erősségeit nem használndják a' fellegvár ellen, mivel az ezekből tüzelést a' fellegvár, Tête de Flandre, Burght, Zwynder és Antwerp mint szinte a' Seldén Antwerp előtt tanyázó hollandi hajócsapat (flottille) ellen is lehetne intézni, fen kívánja továbbá tartatni az eddig divatozott közösülést is Hollandiával a' Seldén. — Erre Gérard marsall czáfolólág azt felelé: hogy a' város külerőségeit, mellyek tulajdonképen nem is tartozók a' város valódi 's belköréhez, millyen Montebello, Lunette, ostromi esetben nem számlálhatni a' városhoz az 1746 és 1792iki ostromlati példáként, midőn hasonló szerződés által neutrallá nyilatkoztatott a' város. A' szabad hajózást sem véli megengedhetőnek a' Seldén mert ez annyit tenne, mint franczia részről ostromlani a' várat álgyuztathatás nélkül. — Fallonról azt beszélük, hogy nincs reménye öszve szerkezhetni ministeriumát. — Adelaide angol hajó nov. 24ről Portóbul azon hirt hozta, hogy a' d. Pedro számára hozott lovak közül számos, utközben elveszett vagy csonttá senyevészett (mecsevészett) takarmány-szükébből.

U. i. A' Francziák e' h. 4ikén délben megkezdék az álgyuzást a' montebelloi kis erősből; 5ikén délbe már 105 álgyu lövé a' fellegvárat, melly szinte erősen válaszolt. Egy ház a' fellegvárban meggyult. —

A gabonának pesti piaci ára december 14dikén 1832.

Pozs. m. vto. gar.	legjobb	középzerü	csekélyebb	Pozs. m. vto. gar.	legobb	középszerü	csekélyebb
Kisztabúza	133 $\frac{1}{2}$	128	120	Zab	41 $\frac{1}{2}$	40	36 $\frac{2}{3}$
Bélszeres	96 $\frac{2}{3}$	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{2}{3}$	Köles	—	—	—
Bözs	66 $\frac{2}{3}$	62	56 $\frac{2}{3}$	Köles-kása	—	180	—
Ápa	60	56 $\frac{2}{3}$	—	Kukoricza	70	66 $\frac{2}{3}$	63 $\frac{1}{2}$

Szerkezteti Helmeczy. Nyomatja Landerer.